WASHINGTON D C

Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J. Телефон: HEnderson 4-0807, 4-0237. Тел. УНС: HEnderson 4-1016

РІК LXI Ч. 105. TWO SECTIONS (SECTION 1) JERSEY CITY and NEW YORK, СВОБОДА, 9-го ТРАВНЯ (MAY 9) 1953. ДЕСЯТЬ ЦЕНТІВ — TEN CENTS No. 105. VOL. LXI.

АЙЗЕНГАВЕР ВИМАГАЄ СПРАВЕДЛИВОГО МИРУ ДЛЯ КОРЕЙЦІВ

Ню Йорк. — У двох промовах на зібранні 1,500 республіканських партійців в готелях Астор і Валдорф Асторія, президент Айзенгавер клав головну вагу на заключення перемир'я в Кореї, заявляючи, „що в Кореї мусить бути мир справедливий для корейського народу. Мир мусить бути теж справедливий для тих, що були колись нашими ворогами й боролися в рядах наших ворогів, одначе, коли попали в полон альянтів, вони шукають політичного захисту". — „Щоб добитися такого миру" — говорив президент — „нам треба мати закордонну політику, що змагає, як унутрі країни, так і закордоном, до встановлення таких умов життя, щоб серед них воля могла процвітати й виживати". За словами Айзенгавера, американська закордонна політика мусить мати три признаки. Вона мусить бути тотальна, тобто, щоб не поминала жадного обширу в світі; мусить бути ясна, щоб всі інші могли її розуміти; і мусить бути послідовна — це значить, що вона не може бути тільки відрухом на чиєсь діла.

Зрештою, як твердив президент, тепер нема окремих домашніх і окремих закордонних проблем. Кожна більша проблема в нашому внутрішньому житті має безпосередній вплив на закордонні справи і навпаки, закордонні події мають важливий вплив на наше внутрішнє життя країни.

Промова президента була у деяких частинах відгомоном останніх подій в Кореї, бо поки президент виїхав з Вашингтону, він відбув конференцію з своїми найближчими дорадниками, щоб з ними обговорити найновішу оферту китайських комуністів в справі нагляду п'яти невтральних країн над виконанням пунктів евентуального перемир'я. Яке вирішення запало на цій конференції, залишається таємницею.

Ген. Твайнінг наступником ген. Ванденберга в літунстві

Вашингтон. — Нейтан Ф. Твайнінг дістав призначення від президента Айзенгавера на становище голови генерального штабу повітряних сил на місце генерала Гойта С. Ванденберга, який переходить у стан спочинку з кінцем червня. Це перше важливе призначення Айзенгавера на військове становище від часу перебрання влади. Незабаром прийдуть переміни на інших важливих становищах, бо напр. голова об'єднаних генеральних штабів ген. Омар Н. Бредлі устипає з свого становища 16 серпня, а тоді теж кінчать своє урядування шеф ген. штабу армії генерал Дж. Лотон Коллінс. Ген. Твайнінг був досі заступником шефа ген. штабу повітряних сил.

Священик свідчить, що поліція покриває вбивства на доках

Вашингтон. — Званий „священик з прибережного фронту", о. Джан М. Корідан, монах чину оо. Єзуїтів, заявив перед сенатською слідчою комісією, що поліція покриває вбивства на нюйоркськім прибережнім фронті та що єдиний спосіб на знищення сил провідників підпільного злочину це „зорганізування принципової й доброї юнії". О. Корідан ужив гострих слів для схарактеризування Джозефа Райена, голови юнії прибережних робітників, називаючи його „неспосібним" викоріннити гангстерів з своєї юнії. Свідок теж згадав про неможливість наймання робітників до вивантажування кораблів кожного дня окремо спосеред товпи, яка збирається перед доками і жде на ласку компанійного наймача, без уваги на чергу. Священик ще сумовито сказав, що саме при нагоді голосування над цією системою, загал юнійних робітників віддасть свої голоси за задержання теперішньої системи. Одначе він висловив надію, що велика кількість зареєструє свій голос протесту. Він каже, що прибічники Райена вештаються на доках, намовляючи членів голосувати за втримання вибору робітника з-поміж зібраної юрби. О. Корідан посвідчив, що він знає з особистого спостереження, що поліція бачила, як сповнювано вбивства, але ці вбивства записано в поліційних книжках, як випадки смерти від удару серця. „На прибережному фронті трапляються випадки, що не є випадками" — твердив свідок. О. Корідан це помічник директора школи праці при академії св. Ксавера. Він висунув теж обвинувачення проти підприємців, що вони стоять в порозумінні з гангстерами і обманчивими юнійними провідниками.

КЕРІВНИК ФІЛЬМОВОЇ СТУДІЇ ДАВ КОМУНІСТАМ $40,000

Ню Йорк. — Під час дальшого переслухання свідків конгресової комісії неамериканських діянь складав свідчення колишній комуніст і переможець в конкурсі за Нагороду Академії, Роберт Розен, головний керівник — „продюсер" — фільмовий з Голивуду. Признаючися прилюдно до колишнього членства в комуністичній партії, Розен виявив підкомісії імена 53 інших мужчин і жінок, що працюють у фільмовій промисловості і були записані в члени партії. Він признав, що був мабуть найщедрішим жертводавцем на комуністичні цілі, бо дарував комуністам 40 тисяч долярів. З того 20 тисяч було вплачених як членські вкладки, висотою 5 відсотків від його платні, як це зправила вимагають комуністи від своїх членів, а 20 тисяч були дар на різні большевицькі цілі впродовж десятьох років його приналежности до партії. Він вивів, що має „гризу сумління" за те, що два роки тому перед тою самою комісією відмовився сказати правду про своє членство в комуністичній партії. Він тоді сказав, що в тому часі він не був комуністом, а решту промовчав, заслонюючися конституційним правом. Тоді він теж вважав неморальним виявляти імена своїх співробітників, членів комуністичної партії. „Одначе в світлі теперішніх світових подій я не маю більше права заслонюватися „особистою моральністю", коли йдеться про безпеку Злучених Держав" пояснив свідок. Після того він в подробицях виявив особисті переживання, коли в нього дозрівали думки відречення від комунізму. Він признав, що „ідеалізм" комуністичної партії, це тільки заслона для набирання рекрутів. Кінцевий свідок, Лі Сабисон, признався, що був комуністом, але пояснив своє приступлення в члени партії тим, що ще в школі йому докучали товариші за його жидівське походження і тому він шукав співчуття серед комуністів.

КАНАДІЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР У ВАШИНГТОНІ

Президент Айзенгавер вітає в Білому Домі у Вашингтоні канадійського прем'єра Луїса Ст. Лоренте, який приїхав на наради в справах взаємної оборони, торгівлі й т. п. В другому ряді: канадійський амбасадор Гюм Вронг, канадійський міністер закордонних справ Лестер Б. Пірсон і державний секретар Джан Фостер Доллес

Гості з Канади у Вашингтоні

Вашингтон. — До Вашингтону прилетіла група канадійських державних мужів, очолювана прем'єр-міністром, Луї Ст. Лораном. Канадійських гостей зустрінено урочистим салютом з гармат, що віддали 21 постріл, коли гості приїхали на національне кладовище Арлінґтон, де Лоран зложив квіти на могилі незнаного вояка. Потім Лоран склав квіти у підніжжя т. зв. Канадійського хреста, що його здвигнула Канада для вшанування вояків, які загинули в лавах канадійських військ. Канадійський прем'єр-міністер відбув розмову з президентом Айзенгавером, а вся делегація була присутня на снідання, влаштованому в Білому Домі. У пресовому бюрі Білого Дому відбулася зустріч канадійців з кореспондентами, при чому Лоран заявив, що він розмовляв з президентом про різні справи, між ними про політичне положення в Европі і на Далекому Сході. Торговельні відношення між сусідніми країнами, не обговорювано, але вони будуть заторкнені під час наступних зустрічей у Білому Домі.

„УКРАЇНА ДОЗРІЛА ДО РЕВОЛЮЦІЇ"

ЩЕ ОДНА ПІДТРИМКА РЕЗОЛЮЦІЇ СМИТА ЩОДО УКРАЇНИ В КОНГРЕСОВОМУ ПРОТОКОЛІ

Вашингтон. — Під заголовком „Захота для поневолених" надруковано в Конгресовому Протоколі з 27-го квітня ще один інтересний голос, який підтримує запропоновану конгресменом Лоренсом Г. Смитом з Висконсин резолюцію ч. 58 в справі заходів для висилки американських дипломатичних представників до Києва й Мінська. На пропозицію того ж конгресмена Смита та з відповідними його заввагами — втягнено до Протоколу статтю Боба Консідайна з нюйоркського „Джорнел Америкен" з того ж дня. В статті написано:

„Порохом припадає документ, відомий, як Резолюція Палати Репрезентантів ч. 58, хоч він дає Конгресові чудову нагоду зробити щось конструктивне для захоти й, можливо, визволення поневолених Кремлем націй. Резолюція ч. 58 відноситься до резолюції, внесеної конгресменом Лоренсом Смитом і її тепер передано Конгресовому Комітетові Закорд. Справ. Вона рекомендує нав'язання дипломатичних відносин з Україною й Білоруссю. Конґресисти в Конгресі майже з обуренням прийняли думку про висилку амбасадорів до тих ніби ворогів. Але ті, які це пропонують, добачують в тому зброю, яка може зранити тільки Росію. Це виявило б зацікавлення Америки двома найбільш нестійкими й неспокійними національними районами в совєтській імперії. Це виставило б Росію на пробу в різних напрямках. — Кремль любить хвалитися, — що Україна й Білорусь є незалежними республіками й здобув для них окремі місця в Об'єднаних Націях. Якщо б Росія не дозволила цим незалежним республікам прийняти американських амбасадорів, то це виявить перед цілим світом їхнє поневолення та буде підсиченням всіх антикомуністичних сил внутрі тих країн. Це був би мирний жест з боку З'єднених Держав і рівночасно мовчазний заклик до народів тих двох країн, щоб вони звернули свій зір на нас, замість на Москву. А якщо б Росія дозволила тим двом своїм маріонеткам прийняти американських амбасадорів, що дуже неправдоподібне, тоді ми мали б в Києві й Мінську два вартісні підслухові пости, довго недоступні для нас. Якщо б вона це відкинула, — тоді ми оправдано могли б домагатись, щоб Об'єднані Нації усунули українську й білоруську делегації, як самозванців. Ці, що студіюють ситуацію, вважають, що Україна вже дозріла до революції. Її нарід найбільший не-російський національний блок за залізною заслоною, дослівно сипав цвіти перед панцерними дивізіями Гітлера, вітаючи нацистів як своїх визволителів. Проте, він геройчно боровся проти нацистів, як вони виявились більш деспотичними, ніж російські пани. Він сипатиме цвітами теж перед нами, якщо ми дамо йому бодай мінімальну захоту."

Департамент внутрішніх справ звільнив 1,000 працівників

Вашингтон. — З уваги на зміну федеральної політики до побудови гребель для творення нових водних проєктів федеральним коштом, департамент внутрішніх справ переводить різнородні ощадності. До таких ощадностей треба зарахувати і відправлення з праці цілої тисячки працівників у бюрі для рекламацій, яке займається підшуканням способів земельної меліорації. Витрати для цього бюра знижено до $133,146,675 в новім бюджеті, тобто на $44,203,325 менше ніж було поставлене в бюджетовім прелімінарі през. Трумана.

„ОСТАННЯ КОНЦЕСІЯ" ЧЕРВОНИХ НА ПЕРЕГОВОРАХ В КОРЕЇ

Токіо. — Пекінська комуністична радіовисильня та інші комуністичні речники дають виразно до зрозуміння, в справі полонених, видвигнені на вчорашній конференції в Панмунджом, становлять „останню концесію" червоних в тій справі й тепер вже тільки від альянтів залежить усунення останньої перешкоди до перемир'я. Пекінська радіовисильня твердить, що комуністи пішли — „дальше ніж половину дороги" на зустріч альянтам, а комуністичні кореспонденти в Панмунджом, які досі завжди грали ролю комуністичних речників, теж зі свого боку заявляють, що ці останні комуністичні пропозиції були теж і останнім їхнім компромісом. Комуністичне командування тими своїми пропозиціями майже цілком заперечило своє попереднє становище в справі полонених. Червоні остаточно погодилися на вимагану альянтами добровільну базу в репатріяції полонених, а останнім компромісом погодились теж на альянтську вимогу, — щоб ті полонені, які відмовляються від репатріяції, були залишені на корейській території та передані під невтральну опіку. Раніше червоні домагалися, щоб таких полонених перевезти на територію „одної з невтральних країн". Рівночасно червоні запропонували, щоб опіку над тими полоненими, які відмовляються від репатріяції, не передавати „одній з невтральних країн", як це пропонували альянти, а тільки „комісії невтральних країн", до якої входили б представники Швайцарії, Швеції, Індії, Польщі й Чехословаччини. Альянти розглядають ці нові комуністичні пропозиції з великою увагою, не виявляючи ще свого становища в цій справі. Для розгляду тих пропозицій альянти запропонували й комуністи погодились на відрочення нарад на один день.

Червоні продовжують евакуацію Ляосу

Ганої, В'єтнам, Індокитай. Французька командування на Далекому Сході потверджує, що комуністичні війська продовжують відступати з нападеного ними минулого місяця королівства Ляос, що становить складову частину французького Індо-Китаю. — Червоні відступають поволі з району столиці тієї країни Люанг Прабанг та інших районів, відходячи на північ. — Впродовж останніх трьох днів в Ляосі не було жадної сутички між комуністичними агресорами та місцевими й французькими оборонцями. Все ж таки не всі війська відступають і загроза дальших атак в нічому не зменшилася. Відступ червоних вияснюється різними причинами, між іншим теж надходячим сезоном зливних дощів. У Вашингтоні уряд З'єднених Держав продовжує свої змагання поставити справу комуністичної агресії на осуд Об'єднаних Націй, але цьому противиться Франція, бажаючи, щоб комуністичні індокитайські банди не були взяті за „воюючу сторону".

ЗДА дають можливість втікачам допомагати собі самим

Істамбул, Туреччина. — ЗДА уможливили політичним втікачам в Туреччині допомогти собі самим та приготовлятися до дальшої еміграції. На північ від Істамбулу ЗДА закупили 10,000 акрову фарму, на якій працюють втікачі з Болгарії, Альбанії, Румунії, Угорщини та Чехословаччини. Крім того ті втікачі, в більшості селяни, переходять перевишкіл та вивчають англійську мову, бо вони задумують емігрувати до ЗДА або Канади. Два американські молоді фармери добровільно помагають утікачам, які вирощують різні роди збіжжя та плекають худобу. Організація цієї фарми ліпшила долю втікачів, які досі, деколи, мусіли самі вертатися до Совєтів, хоч знали, що їх там жде за їхню втечу. Совєти використовували їхній поворот для своєї пропаганди. До праці на цій фармі голосяться втікачі добровільно. Тепер думають про те, щоб зорганізувати більше таких фарм. До Туреччини продерлися були і втікачі з-під Совєтів, але їх турецька влада заарештувала з огляду на безпеку країни.

Штрасбург — „столиця" Европи

Штрасбург, Франція. — Міністри закордонних справ 15-ох держав ухвалили, що Штрасбург буде місцем осідку Ради Европи, і буде центром для всіх дій, що відносяться до об'єднання Европи. Міністри відкинули французьку пропозицію, щоб Рада Европи засідала в окрузі Сари, і люксембурзький внесок, щоб „столицею" Европи було місто Люксембург. Підписання рішень п'ятої конвенції відложили аж до того часу, коли закінчені будуть французько німецькі переговори в справі округи Сари, бо німці не хочуть підписувати договору, на якім були б підписи представників Сари, а французи не погоджуються підписувати без представників Сари. На цих зборах вирішили, що „мирова офензива" Совєтів не сміє стримувати праць до об'єднання Европи. Вирішили також, щоб уряди окремих держав нав'язували тісніші взаємини з шістьома державами, які належать до вугільно-сталевого порозуміння (Плян Шумана). Більшістю 90 до 10 голосів переобрали на голову Ради Европи француза Франсуа Ментона, а на віцепрезидентів Лорда Лейтона (Англія), Османа Капані (Туреччина), Бодженіо Пікі (Італія), Гайнріха фон Брентано (Німеччина) і Йонкгера ван дер Гоес ван Натерс (Голляндія).

ЗДА проти вибору совєтського представника на голову Телекомунікаційної Унії

Женева. — Найближчого тижня мають вибирати голову Міжнародної Телекомунікаційної Унії, і ЗДА не хочуть допустити до того, щоб на цей пост вибрали совєтського представника, або когось із країн, що стоять під совєтською контролею. Керовані зброї залежні від частоти радіових хвиль, і тому цей пост президента Міжнародної Телекомунікаційної Унії дуже важний для оборони світу.

Барук не вірить у загальний мир

Ню Йорк. — Старий політик і дорадник президентів Бернард М. Барук, промовляючи до 1,700 студентів і випускників університету з нагоди 106 річниці заснування міського каледжу, сказав, що мирова оферта Совєтів це черговий їх маневр, який, в найкращому випадку, може привести до „замирення під сторожею", а не до повного миру в світі. Він одверто натавлював совєтську систему як поворот до варварства, не зважаючи на те, що Совєти голосять свободолюбивість. Якщо вони справді вірять в те, що проповідують, то в першу чергу вони мусять дати волю своєму народові, пригадував Барук.

КОНАНТ ЗАКЛИКАЄ ДО ОБОРОННОЇ ГОТОВОСТИ В ЕВРОПІ

Бонн, Німеччина. — Не зважаючи на теперішню — „мирну офензиву", основна совєтська політика в Европі й світі в нічому не змінилася та вимагає постійно збільшуваної оборонної готовости вільного світу — твердив американський високий комісар в Німеччині, колишній президент Гарвардського університету д-р Джеймс Б. Конант, промовляючи в четвер 7-го травня на зібранні Союзу Закордонної Преси. Його промова була раніше апробована державним департаментом у Вашингтоні. Описуючи совєтський терор і переслідування в Східній Німеччині,— д-р Конант перестерігав, що така совєтська політика, якщо не буде припинена, може означати „повільну смерть мільйонів німців". Він назвав наївними тих, які хотіли б добачувати будь-які зміни на ліпше в теперішній совєтській політиці, зокрема в тому, що московська „Правда" передрукувала промову президента Айзенгавера з 16-го квітня на тему світового відпруження. „ Акт ласки совєтських цензорів не можна вважати ще за серйозну відповідь на пропозиції Президента для світового миру" — твердив д-р Конант. В американських та інших альянтських колах вважають цю пересторогу з боку американського високого комісара за дуже актуальну, бо останні мирові увертюри совєтської пропаганди вже почали баламутити деяких німців, які готові безчинно ждати, що ану ж цим разом совєтська політика справді зміниться та Москва справді піде на деякі концесії в справі об'єднання Німеччини. Це відноситься головно до німецьких соціялістів, які завжди були в опозиції до участи Західної Німеччини, як суверенної країни, в европейській оборонній спільноті та зокрема в европейській армії. Свої твердження про те, що совєтська політика в нічому не змінилася, д-р Конант доказував конкретними прикладами із совєтської поведінки в Східній Німеччині, включно з комуністичною боротьбою проти церкви та організацією комуно-німецької армії в агресивних цілях.

Англійці звільнили маршала фон Манштайна

Альмендінґен, Німеччина. — Англійці звільнили бувшого німецького польового маршала Фріца Еріха фон Манштайна, даруючи йому решту кари. Фон Манштайн засуджений був англійським судом до 18 років ув'язнення, які пізніше йому зменшили до 12 років. В серпні минулого року його випустили з в'язниці, бо він лікував своє око, проживаючи на своєму замку в селі Альмендінґен. Тепер за „добру поведінку" в тюрмі його зовсім звільнили. — Мюнхен. — Німецька поліція заарештувала 47-річного Манфреда фон Бравхіча в Штарнберґу в Баварії, де він жив. Фон Бравхіч був „асом" на моторових перегонах в Німеччині перед другою світовою війною. Його арештували на основі наказу Найвищого Суду в Карлсруге за те, що він 1951 року підписав звернення комуністів проти озброєння Німеччини, і за те, що помагав організувати Комуністичний Світовий Фестіваль Молоді того ж року в Берліні. В його мешканні знайшли багато компромітуючих документів.

Греція „комасує" свою розвідку

Атени. — Грецький парлямент ухвалив вчора запроєктований урядом закон, на підставі якого грецька розвідка, яку досі вело аж вісім різних аґенцій, буде тепер зцентралізована в одну аґенцію. Проти цього закону гостро виступала опозиція, таврюючи його як „тоталітарний" та незгідний з демократичними принципами. Місцева американська амбасада, що досі прихильно коментувала заходи уряду маршала Папаґоса як корисні для соціяльного й економічного розвитку країни, тим разом поставилась досить критично до закону в справі централізації розвідки, головно до одної клявзулі, яка передбачувала кару в'язниці за критику нової центральної розвідчої аґенції. Це й могло бути причиною, що уряд зняв цю клявзулю зі своєї пропозиції й вона ще буде предметом дальших дебат.

Тріґве Лі відплив додому

З однієї із нюйоркських пристаней відплив додому кораблем норвезько - американської лінії Осльофйорд, бувший генеральний секретар Об'єднаних Націй, Тріґве Лі. Відпровадити Тріґве Лі зібралися вищі урядовці Об'єднаних Націй та багато представників делеґацій різних країн. Випивши з ними келих шампанського, Тріґве Лі закликав їх дати всеміру підтримку його наступникові Гаммершільдові. ЗДА попрощали Тріґве Лі, врученням йому золотої медалі доручені в імені Департаменту публічної інформації. На пуделку, що в ньому вміщена медаля виписана присвята, де названо Тріґве Лі „борцем за мир".

ДОЛЛЕС ПОСЕРЕДНИЧАТИМЕ В СПРАВІ СУЕЗУ

Каіро, Єгипет. — Міністерство закордонних справ Єгипту повідомило сьогодні офіціяльно, що в найближчий понеділок прибуде до Каіро державний секретар Джан Фостер Доллес та матиме наради з прем'єром Могаммедом Наґібом та міністром закордонних справ Магмудом Фавзі. Міністер Фавзі крім того покликав американського амбасадора Джефферсона Каффері та поінформував його про перебіг перерваних англо-єгипетських розмов в справі Суезу. Тимчасом в британських дипломатичних колах в Лондоні вважають, що від цих відвідин Доллеса в Єгипті у великій мірі залежатиме дальша доля переговорів та англо-єгипетських стосунків. В Британії здають собі справу, що єгипетський уряд намагатиметься прихилити Доллеса та американський уряд до свого становища в справі Суезу, але рівночасно висловлюється впевненість, що З'єдинені Держави дальше обстоюватимуть свою дотеперішню однозгідність з Британією в тому, що зона Суезького каналу мусить буди відповідно забезпечена та що тої небезпеки не може запевнити Єгипет сам без відповідної британської допомоги. В Каіро відбулись вчора наради міністрів закордонних справ сімох арабських країн, які рішили створити „спільний арабський фронт" для підтримки єгипетських домагань щодо повної евакуації британських військ з Суезу.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3. N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75
В Джерзі Сити і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	6.50	Six months	6.50
На три місяці	2.50	Three months	3.50
Число з суботи (з англійською частиною.		Saturday's issue (The Ukrainian Weekly, English language suppl.)	
На рік	$ 3.00	One year	$ 3.00
На пів року	2.00	Six months	2.00

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ТОРГІВЛЯ З ЧЕРВОНИМИ

Торгувати можна навіть і з канібалами ... Ці слова приписують Черчилеві. Ними виправдує дехто теж і торгівлю з Совєтами чи взагалі з країнами, що є під комуністичними режимами. Одначе того роду бизнесова „етика", назагал, не промовляє до американців, бодай під сучасну пору. Як знаємо, вже навіть юнії почали були бунтуватись проти торгівлі з Совєтами. Не так давно в нюйоркському порті не хотіли робітники вивантажувати з кораблів хутряні шкіри, що їх закуплено в Совєтах, хоч вони були позначені в такий спосіб, що ніби походили з Англії.

Забрало багато часу, заки американці пізнали, що всякий товар з Совєтів є политий кров'ю робітників на примусовій, невільничій праці. Комуністи не допускали цеї правди, але сьогодні вона вже загально відома. Тому теж американцям не так легко прийняти до відома становище секретаря стейту, Джана Фостера Доллеса, в справі торгівлі альянтів з країнами під комуністичними режимами. А Доллес заявив, що ЗДА не можуть змусити „своїх приятелів" та „союзників" перестати торгувати з комуністичними країнами, зокрема тоді, коли вони не торгують „стратегічними товарами", себто такими, що можуть бути вжиті для воєнних цілей, для збросння.

Секретар стейту згадав у своїй заяві, що на Заході є багато таких, що не є комуністами, а проте раді б в кожний час „погодитись" з совєтським комунізмом, або хоч бути „невтральними" у відношенні до нього. Знов у З'єдинених Державах є чимало таких, що не хотіли б бачити цю країну в проводі світу, які відмежували б охотно Америку від решти світу високими митами, а теж і зліквідували б усяку допомогу чужим країнам та народам, включно з військовою. До тих людей зараховує Доллес тепер і тих, що є проти всякої торгівлі з комуністичними країнами, зазначуючи, що коли б ЗДА так ставили цю справу, то незабаром „були б цілковито ізольовані та знайшлися б у найбільшій небезпеці, яку колинебудь переживали".

Як легко догадатись, мова тут головно про торгівлю з червоним Китаєм, яка американцям особливо не до вподоби. В минулому році 193 альянтських кораблів відбули 600 подорожей, доставляючи червоним на Сході різні товари. Багато з тих кораблів альянти закупили в ЗДА та ще навіть досі не сплатили довгу за них. Це ділялося в той час, коли червоні китайські вояки вбивали американців та їх союзників в Кореї на полі битви, чи як полонених. До того ті з полонених, що врятували своє життя і тепер вертають домів, розповідають страшні речі про те, що їм доводилось витерпіти від червоного режиму. Слухаючи тих оповідань, чи читаючи про це, не один дивується, як у вільних країнах дебатують ще далі, чи торгувати з країнами під комуністичними режимами. Ще гірше, коли чути від самого секретаря стейту, що годі Америці противитись тій торгівлі, якщо вона не хоче втратити своїх приятелів та союзників і зістати ізольованою. Що більше: нема навіть певности, що саме треба розуміти під „нестратегічними матеріялами", бо буває, що ЗДА розуміють одне, а їхні союзники друге. Навіть в самому Вашингтоні нема згоди щодо цього.

Звичайну людину все це бентежить, бо вона тої думки, що всяка торгівля товарами скріпляє комуністичні режими, а тим самим збільшає і їхню воєнну силу. Правда, можна брати цю справу на два боки і твердити, що з цеї торгівлі користають також і альянти, бо дістають в обмін дещо таке, що їм потрібне навіть і для збросння. Але звичайна людина, що бачить комуністичне варварство та ще війну, в якій гине чи ранена її власна дитина, такої „високої арґументації" не годна розуміти і її не сприймає. Так є з американським народом та його розумінням і відчуванням цеї проблеми, яку тепер розглядає ще й сенатська підкомісія. Одначе тиск приятелів і союзників є такий сильний, що ЗДА не можуть поставити на своїм і виключити всяку торгівлю з комуністичними країнами.

ПОКЛІН ТОБІ, МАТУСЮ-СТРАДНИЦЕ

...У нашім раї, на землі
нічого кращого немає,
як тая мати молодая
з своїм дитяточком малим.

Т. Шевченко.

Травень — місяць сонця й квітів, місяць розквіту природи, розквіту життя. В цьому прекрасному місяці майже увесь культурний світ віддає честь і пошану матерям, святкуючи День Матері. Ми радо приєднуюмось до цієї гарної традиції інших народів світу і в дні 10-го травня віддаємо честь і пошану нашій многострадальній українській матері.

Прийдімо ж і цього року в цей святочний день зі щирою подякою до тієї дорогої нам особи, яка виховала нас, присвятила нам своє життя — до нашої доброї матері. Коли ж вона далеко від нас в цей день і ще жива старенька — звернімося зі щирою молитвою до Пречистої Діви, щоб Вона охоронила її в здоров'ї і недопустила зла. Коли матуся вже у домовині, нехай наша щира молитва буде вінцем на її могилу.

Мати! Яке дороге для нас це слово: для дітей, юнаків, чи тих, в яких вже сиві скроні. Для матері ми все залишимось дітьми. Чи має одного, чи п'ятеро в родині, вона любить кожного, за кожного болить її материнське серце, як однаково болить кожний поранений палець.

І ніколи чужа людина не замінить тієї щирої інстинктовної любови, яку виявляє мати до родини. Ніхто не може піти на таку самовідданість і самопожертву, як мати.

Мати — це перше слово, яке вимовляють дитячі уста. А вона радіючи пригортає до себе найдорожче сотворіння, цілує простягнені до неї рученята і щасливо шепоче: „Моє маленьке, моя дитина дорога!" Яка радість і яке щастя горять у неї в очах, коли дитина робить перші несміливі кроки. І яка сумна матуся, як дитина хвора. Вона сидить коло її ліжечка, тримає коло уст гарячу ручку і тихо шепоче молитву.

Це ж вона, українська мати, втомлена непосильною працею на „рідній не своїй землі" над колискою своєї дитини співає журливу пісню:

„І як часто в хатині холодній, німій
Колисковою піснею сину
Була пісня про батька, що згинув в тюрмі,
Про знедолену рідну Вкраїну".

Бо хто ж як не мати народжує в дитині ті перші почування любови до краси природи, до рідного краю? З уст матері дитина вчиться перших слів своєї мови, перших молитов.

А коли дитина підростає, мати розповідає їй про славне минуле і в маленькій дитячій уяві виростають героїчні постаті козаків-запорожців — „синів слави й волі".

В своїх дитячих снах вони самі стають героями, відважними лицарями, що обов'язково на коні із шаблею в руках боронять свій рідний край. Чи ж тільки в дитячих снах вони бувають героями?

Минають роки і сни перетворюються в дійсність. Ті солодкі дитячі сни збуваються.

І ось мати потайки хрестить свого дорогого сина, відправляючи в далеку дорогу. Вона гідно переносить розлуку, не плаче й не спиняє, бо знає, що він іде на святе і велике діло. „Іди, синку, нехай Господь тебе хоронить. Іди й вертайся з перемогою!" Слова міцні як криця, і він несе їх глибоко сховані в серці через бої і грози.

А мати ще довго стоїть коло воріт і дивиться як поволі зникає його струнка молода постать. Чи повернеться коли додому і чи пригорне знову її сиву старечу голову?!

На долю нашої української матері припало бути страдницею. Перед цими страдницькими матерями ми сьогодні схиляємо голови і згадаємо про них в цей день „не злим, тихим словом". Згадаємо про ту матір, яка сиділа під муром будинку і простягала свою суху спрацьовану руку за куском хліба, на своїй родючій землі, а другою рукою пригортала до грудей щось маленьке, загорнене в лахміття — це ж мати, а коло неї ще троє голодних дітей! Вона благала, просила милостині не для себе, ні, а для тих безпорадних, малих сотворінь, які тулилися до неї шукаючи захисту і порятунку.

Згадаємо і про ту українську матір, яка стояла дні і ночі перед тюремною брамою. Що йшла десятки кілометрів у сніг і хуртовину сина шукати. Несла для нього передачу, а сама ледве була жива і ніхто її не спитав, чи їла щось сьогодні. Для неї це байдуже, тільки щоб він не був голодний. Вона стояла годинами перед дверима слідчого, щоб просити за сина і забувала, що перед нею кат, а шукала людини, шукала в ньому порятунку. Ламаючи руки падала на коліна, цілувала брудні ганебні чоботи і забувала про все на світі, одного благала: „Не стріляйте його, помилуйте, пустіть на волю!" А слідчий стояв нерухомо з холодною усмішкою на устах.

Невже ж це ти, українська мати, та горда і непохитна про яку складались леґенди? Ти за сина благаєш, а він для тебе все.

Та не одні кати розпинали Україну-матір. Прийшли з чужих далеких земель „дочку забрати на тяжкі роботи з рідної хати". Немов вовчиця боронить дитину: „Не дам дочки, ідіть із хати геть!" Стала на порозі і не пускає. Штовхають стару матір прикладами в груди і ласими очима поглядають на молоду вродливу дівчину. Розриває мати на своїх грудях сорочку. „Стріляйте антихристи, а дочки не дам". І ось один штовхнув стару з цілої сили в груди, вона безсило впала на порозі. Дочку забрали й повели з собою. А вона...

„Одинока й бліда, мов тінь,
Скорбна мати завмерла в плачу,
Та ніхто її тужних молінь
В ту розбурхану ніч не почув"...

Часами ти безстрашна, коли накинувши темну хустку пробігаєш вночі до повстанців. На кожному кроці чигає за тобою смерть. Та ти поспішаєш знайомими стежками все далі й далі. А під хусткою на грудях ховаєш таємний пакунок. Гілля чіпляється за одежу, зриває хустку з голови, ти не зважаєш ні на що, бо ти ідеш до них, своїх дітей. Вони чекають на тебе, ти мусиш їм допомогти. Вони ж герої, оті діти, чужі, чи свої це все одно — усі вони „за рідну Матір". Вона нездужає, може не дійде! Але ні, вона мусить дійти з останніх сил мусить ... А може зловлять, будуть допитувати? — нехай карають, вона не скаже ані слова куди ішла, чого і до кого.

Це ж наша українська мати виряжала своїх дітей в далеку чужину. Ворог був близько, не можна було баритись і впало коротке й болюче: „Прощайте, мамо, бережіть себе". „Прощай, дитино!" Тремтючою рукою вішає образок на шию. Востанній раз заглядає в ясні очі і кладе холодну руку на гаряче синове чоло. Двері рипнули, пішов: залишилась одна однісінька як палець.

Відходять довгі сірі ешалони на Захід. Останній потяг вже має вирушити, а в ньому він, її єдиний син. Він дивиться в снігову далечінь, прощається з рідними місцями. Але хто це біжить полем навпростець? Біжить чере кучугуру снігу, падає, підноситься і знову біжить. Вдивляється і раптом: „Мамо, куди ж Ви, мамо?" Простягає крізь вікно клуночок: „Це для тебе... синку"... — ледве схоплюючи повітря каже мати. „Там шматочок сала з хлібом ... на дорогу"... Вона ще щось говорить, але потяг рушає і заглушує останні слова. Мати ще біжить за ним не відриваючи очей від потягу.

„Гасли тіні. Ріка шумувала...
Я пішов у нічну каламуть,
А матуся ще довго стояла
І дивилась на синову путь".

„Мати" — яке ж дороге це для нас слово і як багато в ньому сховано. Особливо дорогим воно є для нас українців, бо яка ще на світі мати перенесла стільки горя і пролила стільки сліз, як наша знедолена мати. І скільки ми мусимо мати в серці тепла і вдячности для неї. Щасливі ті, яких доля не розлучила з матерями і в тяжку хвилину є кому положити холодну руку на гаряче чоло. Є з ким порадитись і відвести душу. Але скільки серед нас таких, які залишили далеко своїх матерів. Вони самі на чужині з своїми болями, журбою. Але там на рідних землях мати чекає їх. Вона ще дома вчила тієї глибокої віри, яка не дала заломитись в найтяжчі хвилини життя. Віри в те, що Господь вислухає їхні молитви, молитви дітей і матерів і поверне до рідної хати. Ми помстимося, мамо, за твої сльози за біль і кривду. Ми повернемось додому і знайдемо тебе, матусю! Чи будеш ти в далеких степах Казахстану, чи на Сибірі, чи в убогій оселі на своїй землі. Ми прийдемо з весняною усмішкою, щоб віддати поклін і подякувати за всі терпіння Тобі, дорога матусю!

І тоді:

„Врага не буде супостата,
А буде син і буде мати
І будуть люди на землі".

Інна Поцпвайло

Остап Грицай

В ДЕНЬ МАТЕРІ!

Мамо, Матусю,
серце єдине,
Ти найщиріша в світі любов!
До Тебе думка
з тугою лине,
Ти дітям хата, пристань, покров.

Ген, на ґужині,
Ти рідний край нам.
Ти нам вітґизна, голос її;
Мамо, кринице
благ життєдайна,
преповні вдяки діти Твої!

Твій материнський
труд — всежертвенний,
в нім міць і сила — всього життя.
Важкий, невпинний
та небуденний
веде він діти на шлях пуття.

У сірі будні
сірого труду
Світлом Твоя, Мамо, любов!
Їй у хвалу я
слів не добуду:
Мама ж — найкраще слово всіх мов.

Мати дитині —
вишневий садоґок,
повний погоди, миру й тиші...
Мамине серце —
Божий кутоґок,
рай-світ любови людській душі.

І хай за гори
і хай за море —
щоб Ти лиш, Мамо, з нами була!
Ти серцем світла —
пресвітла зоре,
Вкраїнська Мамо — Тобі хвала!

Мюнхен, 1953. („Жіночий Світ", Канада)

Д-р Василь Небелюк

РОСІЙСЬКО-АМЕРИКАНСЬКА ДРУЖБА

У роках 1781-1943, з нагоди різних офіційних стріч Росії з Америкою, політики постійно покликуються на традиційну російсько-американську дружбу.

Російсько - американська „дружба" повстала на спільнім мотиві, а саме на нехоті до Англії. Державні інтереси наказували їм піддержувати один другого у критичних хвилинах історії, згідно з устійненою засадою: each has regarded the other as a potential friend in the rear of its potential enemies.

Росія бажала бачити Америку сильною і тому противилася її розчленуванню і навпаки Америка свій життєвий інтерес знаходила у сильній Росії.

Проте Росія прийняла американську революцію неприхильно, а цариця Катерина II, назвала її „злим революційним прикладом" і відмовилася прийняти американського висланника Франсиз Дана.

Америка ж, як країна демократії, не любила російського деспотизму, як не любить теж і большевицької тиранії.

Американський нарід виявив у публіцистиці своє обурення на Росію і царицю Катерину II, за неприйняття Ф. Дана і участь Росії у розборах Польщі, нап'ятновуючи російську тиранію та прозиваючи царицю словами, які тут годі повторяти.

Одначе ця сама цариця відмовила королеві Англії, Джорджові III, вислати 20 тисяч козаків проти американських колоній і зорганізувала збройну лігу невтральних держав, що вийшло на користь Америки. Коли ж цар Александер I, у висліді перемир'я з Наполеоном в 1807 р., знайшовся формально у війні з Англією, тоді Росія пангадала собі Америку. Осінню 1808 р. цар Александер I прийняв першого американського амбасадора Д. Адамса. Визнання Росією Америки наступило 16 літ пізніше по визнанню Америки матірною країною Англією. Росія була теж одною з останніх великодержав, що нав'язали торговельні взаємини з Америкою, бо аж в 1832 році.

Стільки саме часу чекала на визнання Америкою большевицька Росія, з тим, що в листопаді 1933 р. президент Рузвелт з більшою увагою прийняв першого большевицького амбасадора Трояновського.

Недовго прийшлося чекати, як Наполеон напав на свойого союзника царя Александра I. Вісті про грабежі та насилля російської армії у Франції і цілій Европі, у війнах наполеонських, доходять до Америки.

Обурення американського народу на Росію доходить до зеніту, коли російський консул у Филаделфії, Козлов знасилував 12-літню американську дівчину. Американський уряд, під натиском публічної опінії, знехтував нетикальність Козлова і посадив його до тюрми, що допровадило 31 жовтня 1816 року до зірвання офіційних взаємин.

В 1741 році на російській службі капітан Верінґ відкриває Аляску, а в слід за тим російські купці опиняються на західніх берегах Америки, а в 1812 р. вже основують у Каліфорнії колонію Русь,на північ від Сан Франсіско, при устю ріки, яку називають руською, у стіп гори, яку називають горою св. Олени. А Еспанія, в заміну за поміч у війні з південно-американськими колоніями, зобов'язується відступити Росії остров Монорка, на Середземнім морі і еспанську Каліфорнію.

Америка, устами свойого президента Монро остерігає в 1823 році европейських (себто російських) монархів перед інтервенцією на американських землях. І навпаки, доктриною Монро, Америка відмовилася від піддержки грецьких повстанців проти Туреччини. Пізніше з мексиканського заливу оборонна лінія Америки в 1947 році пересунена доктриною Трумана на коринтійський залив. Доктрина президента Трумана взяла в збройну охорону Грецію і Туреччину, а обидві викликані загрозою російського імперіялізму.

Росія зайнята проникванням над Амуром, Китаєм і Кореєю полагоджує з Америкою мирно територіяльний конфлікт і відступає на лінію Сітка в Алясці, яку в 1867 р. продає Америці за 7,200,000 долярів, продажі якої ніколи Росія не квестіонувала. Щойно в 1951 році большевицький жірнал „Вокруґ Света" оспорює це, покликуючись на неіснуючий пункт, яким Америка зобов'язалася повернути Росії Аляску, якщо того вона зажадає.

Розбіжності між Америкою й Росією, помічаються і з приводу безпощадної розправи з декабристами в 1825 р., кривавого здушення польського повстання 1830 р. та масакри Угорщини в 1948 р. Американські порти були тоді завалені безпорадними скитальцями, яким тяжко пристосуватися до нових життєвих умовин і які знайшлися у такому безвихідному положенні, що аж Конґрес мусів тим зайнятися і спеціяльним законом наділити їх землею. Герой угорської революції Кошут стає в Америці найбільш популярною особою. Його іменем називають вулиці; навіть бизнес використовує його популярність, реклямуючи капелюхи, плащі й т. п.

Але в найбільш критичній хвилині, — у війні між стейтами в 1861 р., коли Англія зайняла виразне проконфедератське становище, а Франція помагала архикнязеві Максиміліянові здобути мексиканський трон і тому була рада бачити Америку слабою і поділеною, Росія заявила, що збереження неподільности Америки є конечне. На поперття своєї заяви вислала свою балтійську фльоту під командою адмірала Лісовського на води Ню Йорку, а свою далеко-східню фльоту під командою адмірала Попова на води Сан Франсіска. До американської армії зголошуються російські старшини, які спричинюють Америці багато клопоту, як полковник Іван Турчин, прозваний в Америці „божевільним козаком" за вимордування цивільного населення містечка Атени. Його звільнено на воєннім суді лише за особистою інтервенцією генерала Р. Шермана.

Це поступування Росії мало ті наслідки, що Англія і Франція відмовилися від

(Закінчення на стор. 3)

Проф. П. Банзай

ДО РОКОВИН СТАЛІНСЬКОГО НАРОДОВБИВСТВА

(1)

I. Вступ

Чимало вже було надруковано спогадів очевидців страшного лихоліття 1933 року в Україні, і все ж до сьогоднішнього дня ця трагічна подія не висвітлена в пресі в такій мірі, як того вимагає історична документація і вага заподіяного морду, нечуваного в історії людства морду мирного часу над мирним людом, вчиненого з метою оберпення України в безмовний колоніяльний додаток до червоної російської імперії.

Людині, що не була під „сонцем сталінської конституції", трудно збагнути і уявити, як те все могло статися і як те все було здійснене, та ще ж де? — в Україні, в житниці не тільки СССР, а і всієї Европи.

Як відомо, довший час совєтська і комуністична преса світу цілковито заперечувала факт голодної смерти мільйонів селян в „совєтськім раю". А коли вже далі неможливо було заперечувати, тоді комуністичні „бандити пера" та їх поплентачі на різні способи стали затушовувати або фальсифікувати цю подію, як то, наприклад, робить Mrs. Vera Michel Dean в своїй книзі — "Russia — menace or promise", де на сторінці 22 вона пише: "Following a bad harvest in 1933 the peasents endured a severe famine during the winter of 1933-1934, which, according to the estimates of some American correspondents, took a toll of between two and four million lives".

До диспозиції згаданої авторки в американських бібліотеках є тисячі томів совєтських книг в російській і англійській мовах, а серед них є і книга "The second five-year plan for the development of the national economy of the U.S.S.R. (1933-1937)", де Держплан СССР подає офіційні статистичні дані за роки 1928-1932 і контрольні цифри на 1933-1937 роки. Ми припускаємо, що авторка могла „забути" дату голоду, але ж її твердження про неврожай є абсолютна лож, вигадана нею з певною політичною метою.

Штучно організований голод, як засіб для досягнення політичної мети, був застосований вперше в історії людства в „найдемократичнішій" „найкультурнішій", „найпрогресивнішій" країні світу, яка зветься С.С.С.Р.

Гльорифікуючи совєтську систему, американська преса протягом тридцяти років вживала ці епітети в прямому розумінні, а деякі „проповідники" слова Божого й досі їх вживають.

Цих людей не переконала і не переконає ніяка Корея, ніяка Вінниця чи Катинь, ніякі табори рабської праці з 15 мільйонами перманентно поповнюваних рабів протягом цілого чверть сторіччя.

І тут то, саме в цьому криється вся трагедія людства, трагедія сучасної історії повної лжі, цинізму й обману. Тут криється причина чому американське суспільство не було освідомлене про 1933 рік в Україні, чому не тільки не здійнялося голосу протесту, а навпаки, демонстрантів українського походження на вулицях Ню Йорку вважали за заколотників спокою. У цьому ж криється „нерозуміння" критика Стерлінґа Норда, чому американці не виступають і не протестують проти сталінських злочинів, як свого часу одностайно виступили проти Гітлера. В цьому ж, нарешті, криється причина, чому „історик" Далін називає фашизмом Визвольний Рух України, Білорусі та інших поневолених Москвою народів.

II. Підготовчі заходи до переведення диявольського задуму

Інстинкт самозбереження найсильніший з усіх інстинктів, якими обдарована всяка жива істота. Щоб довести мільйони людей до голодної смерти, треба було зламати отой інстинкт самозбереження, треба було вбити душу людини, і для цього кремлівські можновладці вжили надзвичайних, диявольських мір, які, коротко, полягали ось в чому:

1. Протягом 1928-1929 років були переведені масові арешти і вивезення до Сибіру та Соловків десятків тисяч інтеліґенції та найбільш свідомого селянства з обвинуваченням — „належність до Спілки Визволення України".

2. В грудні 1929 р., на так званій „конференції аґрарників-макрсистів", Сталін подав найдетальніші інструкції до знищення в звірячий спосіб села. (Проєкт закону про суцільну колективізацію).

3. В січні-лютому місяцях 1930 р. було вивезено до Сибіру і на північ Росії щонайменше два мільйони селян, так званих „куркулів". (Приблизно 10% селян було зараховано до цієї категорії замість 1,8%, які подав Ленін в своєму творі „Розвиток капіталізму в Росії").

4. Влітку 1931 р. протягом 24 години були примусово вивезені з України всі залізничні робітники і службовці (українці) під приводом зміцнення залізниць Сибіру. Це дало цифру біля 600 тисяч осіб.

Так, кількома нечуваними в історії людства звірячими актами, червоний дракон позбувся „ворогів народу" і „шкідників", а той люд, що лишився в селі, був обернений в цілковитих кріпаків. Доглядачами і погоничами над цими кріпаками були так звані „двадцятип'ятитисячники", — партійці-енкаведисти, дібрані по вказівці Сталіна і післані до кожного села.

Село, з його віковічними традиціями, з його церквами, з його „хамазеями", де зберігалися кілька тисяч пудів зерна в кожнім селі, на випадок неврожаю або пожежі, було зметене з лиця землі. Замість нього була створена колгоспна „кошара", де кожний кріпак діставав по 100—200 грамів збіжжя на трудодень, а мільйони пудів ішли на експорт та на збільшення військового потенціялу, замаскованого під назвою „індустріялізація країни".

Ці заходи ґарантували появлення 1933 року.

III. Ударні бриґади

Вже весна 1932 року дала перші ознаки неминучої трагедії: голод стукався в двері багатьох хатин. Але селянство, ще не втративши остаточно запасу життьових сил, метнулось на північ, за Москву, під Ленінград тощо, де за останні свої пожитки вони вимінювали хліб.

Так — хліб!.. Не що інше — а хліб, той насущний, життєдайний хліб, який вони продукували і який рука московського хижака-окупанта в них відібрала.

По закінченні жнив 1932 року, селяни — особливо старі й діти — з торбинками на плечах ішли збирати в стернях колоски.

Про цю „ворожу акцію" дійшла чутка до Кремля, і „улюблений отець народу" не забарився видати „славнозвісний" декрет від 7 серпня 1932 р. під назвою „Про розкрадання соціялістичної власности" та положення „Про економічне реґулювання", яке заборонило перевезення і пересилання населенням збіжжя із одного економічного району в другий, тобто, із одної союзної республіки в другу. (Про це „Положення", що відіграло фатальну ролю, буде згадка пізніше).

Не дивлячися на високий урожай 1932 р., селянство дістало хліба на трудодні в такій кількості, що його вистачило на кілька місяців.

Вже біля Різдва Христового були випадки голодної смерти.

Д. Квітка.

БАТЬКО І СИН

Дня 14 квітня 1953 року помер у Дітройті бл. п. Василь Панчук. Про його смерть не писали в часописях, не говорили широко, бо помер один із тисячів. І якщо б я не написав тут, що це батько відомого адвоката й українськог діяча п-а Івана Панчука, то дуже мало хто і знав би, хто це Василь Панчук. І мало хто усвідомляє собі мабуть, що без Василя Панчука не було б Івана Панчука, — не як людини тільки, але як такої людини, якою якраз є Іван Панчук. Івана Панчука знають усі, поважають, цінять і шанують. Але мені особисто дуже трудно б сказати, хто більший: батько чи син, хоч сина знають усі, а батько жив, так би сказати, у тіні. Син напевно вирішить у користь батька, бо якщо син здобув собі визначне місце, особливо в американському житті, то це його особиста заслуга і особисті здібності, (залишаючи з боку закони психічної дідичности). Але якщо син здобув собі одно із перших місць, як український громадський діяч у Новому Світі, то це в першу чергу заслуга його батьків. Вони його підготовили духово до тієї ролі, яку він виконав і далі виконує в українському житті.

Хто був бл. п. Василь Панчук?

Народився покійний дня 9 серпня 1872 року в селі Онуті на Буковині. Весною 1902 року виемігрував до Канади і оселився в Гардентоні в Манітобі, де мав власну фарму. В Канаді вже одружився з Іриною Загарою, що приїхала разом із ним до Канади з села Брідок, на Буковині також. Вже перед ними 1896 року приїхав був до Канади і оселився в Гардентоні вуйко дружини покійного, Василь Загара. **Це був перший буковинець, що оселився у Канаді.** Згодом у Гардентоні й околиці (нпр. Stuartburn або „Штомбур" по нашому) осілося кілька десяток родин із Буковини.

Це в повному розумінні піонери в цих околицях. Вони закуповували тут лісисті фарми, власними руками управляли їх, будували хати і закріплювали українські звичаї, такі як вони винесли їх із їх рідної Буковини. Коли вмерла перша дитина тут, її поховали на фармі Адріяна Загари, також з Онута, і згодом тут постав цвинтар. Зайшла потреба побудувати власну церкву і її побудували ці піонери власними руками стоїть ще й нині, називається „Онутська церква" і є **першою українською православною церквою на всю Канаду.** Держава побудувала тут школи, в яких учили українські учителі й подавали науку пів дня по англійськи, а пів дня по українськи. На недавно ще диких полях і лісах закипіло українське життя, що носило всі ознаки українського села на Буковині — включно з ношею і традиційними звичаями та обичаями.

В цьому „українському буковинському селі в Канаді" прийшов на світ дня 4 квітня 1904 р. одинокий син Покійного, Іван, (Панчук). Тут (і в Вінніпегу від 1912-1914 р.) остаточно оформилася українська душа Івана Панчука. Він і нині не може забути різдвяних звичаїв з дванадцятьма стравами, сіном на столі і під столом, колядами й іншими різдвяними звичаями; ані великодних обрядів у церкві, під церквою і в родині, де дівчата, як маковий цвіт, співали великодні обрядові пісні, включно з Зельманом, хлопці палили вогні, всі спільно цікавилися писанками, обливалися й по українськи, щиро і не підроблено, несли хвалу Богові і весні. А батько і мама все пояснювали малому хлопцеві. Тому син Покійного, який ніколи не був на Буковині, знає з усіма подробицями не тільки родимі села батька і мами, Онут і Брідок, але й сусідні села; знає родовід батьків аж десь до часів Хмельницького, чи ще скоріше, (предки були козаки, чумаки, а опісля кушнірі-кожум'яки), знає „двірників" у селі, знає їх незломну волю в боротьбі за справедливість, (батько Покійного був довгі роки двірником в Онуті й твердою, але справедливою рукою майже цілковито викорінив злочинство в селі), знає, що Буковина була, є і буде українською землею. Батьки сформували на все життя душу свого сина.

В жовтні 1916 р. Покійний із родиною перенісся до Дітройту, з одинокою метою: дати змогу синові студіювати й відіграти в українському житті ролю, яку батьки не могли відіграти. Покійний не був ані одного дня в школі, але мама, яка мала народню школу, навчила Покійного писати і читаи. Тимчасом Панчуки були коротко в Каліфорнії, але більшість життя прожили в Дітройті, де Покійний мав гарну хату й город. Тут і помер, залишаючи вдову, сина і його дружину Гелену з роду Лайтфут та троє внуків: Марія 13 років, Іванка 9 років та Іван 7 років. Похорони відправив митр.-протоієрей Федір Білецький, настоятель і парох Української Правосл. Церкви св. Покрови в Дітройті. Тлінні останки Покійного поховонено в Лінден, 65 миль віддалі від Дітройту, дня 17 квітня. Крім священика відпровадили Покійного на вічний спокій вдова, син і невістка Покійного, та друзі: голова Української Федерації стейту Мішіґен п. Василь Довгань, та представники його вузької батьківщини, буковинці: Іван Панчук та Терентяк із Понтіяку, д-р Манолій Загара, (буковинець роджений в Гардентоні) та Мирослав Мойсюк.

Що зробив бл. п. Василь Панчук?

Жив і діяв, як свідомий українець та виховав сина, яким міг би погордитися неодин батько. Я мабуть не бачив ще сина, щоб з такою любов'ю і повагою відносився до своїх батьків, як сина Покійного. Я не стрінув ще родженого тут українця, щоб із такою гордістю заявляв усюди і завжди своє українське походження. Мало з роджених тут українців так багато часу, сили, знання і любови присвятили українській справі, як це зробив адвокат Іван Панчук. За всім цим стояла і стоїть духова тінь Покійного Василя Панчука і його Дружини, який знав дві засаді в житті: незломна воля в прямуванні до вибраної мети, де засадами були особиста та національна гідність і справедливість, та за ніяку ціну не зрадити своєї України й Буковини, як частини України. Покійний умер бездержавним, бо у виробнюванню громадянських паперів його хотіли записати, як румуна. А він не був ніколи румуном і Буковина не була ніколи румунською, без огляду на всякі переходові окупації. Він і його Буковина українські. І він добився свого: В посмертному свідоцтві написано: **„Василь Панчук з Буковини, Україна"**. І ще одна причина чому не брав громадянських паперів: він мав повернутися на дорогу йому Буковину, бо в світі не має кращої землі і кращих людей, як в українській Буковині! Не вірите? Запитайте його сина . . .

А опісля, як я уже згадував, він мав виховати сина. І це він виконав блискуче. Син закінчив середню школу з відзначенням. В Ен Арборі (University of Michigan) дістав ступінь Bachelor of Arts (з найвищою нагородою, Ф ВК), та Bachelor of Law, правник (1928). Опісля мав власну адвокатську практику в Дітройті, далі 1937 р. став асистентом генерального прокуратора в Ленсінґу, (Assistent Attorney General); в січні 1941 р. став заступником, а рік пізніше головним адвокатом, а зараз і заступником президента у Federal Life & Casualty Insurance Co. та головним адвокатом у Wolverine Insurance Co. Крім того п. Іван Панчук є: дорадником у департаменті стейту Мішіґен для забезпеченевих справ, активним членом в American Bar Ass'n., Mich. State Bar Ass'n. і ін. Рівночасно п. І. Панчук є головою ДП-комісії стейту Мішіґен та основоположником Інтернаціонального Інституту в Дітройті.

А як українець? Адв. Іван Панчук є одним із основоположників Допомогового Комітету в Дітройті (1943), першого комітету в ЗДА, що мав після закінчення війни заопікуватися українськими втікачами, чи взагалі українськими жертвами війни. Цей комітет опісля злився з подібним комітетом в Филаделфії, що заснували рік пізніше, і зо злиття цих двох комітетів постав нинішний ЗУАДК, що його п. Іван Панчук очолював від 1946 до 1953 року. Він же був одним із тих, що 1943 р. заініціював через Українську Федерацію стейту Мішіґен, відновлення діяльности Українського Конгресового Комітету Америки. Далі він був 1936 р. головою Ліги Української Молоді Північної Америки, активним членом і головою Українських Абсольвентів (Ukrainian Graduates) в Дітройті, заст. голови Ради Українського Літературно-Мистецького Клюбу в Дітройті, активним членом і довголітним головою Української Федерації стейту Мішіґен і т. д. і т. д. **Не має українця тут, щоб не знав імені адв. Івана Панчука. Його цінять і поважають навіть ті, що не люблять його.**

* *

В усьому без сумніву, є дуже багато особистих здібностей сина Покійного Василя Панчука з Онута. Але ані для сина, ані для мене не має сумніву, що український шлях для сина визначив його батько і мама. Тому чи не заслуговує Покійний на цю згадку в нашій пресі? Чи цим нібито некрологом, а в дійсности частиною історії нашого поселення в Новому Світі, не здвигнемо ми хоч дуже скромний пам'ятник тим невідомим героям-піонерам, що здобували чужу землю, робили її своєю і в душах своїх нащадків засіяли вічне незнищиме зерно так далекої і рівночасно так близької нам духово безсмертної України?! Ми віримо, що перо котрогось із наших мистців увіковічнить колись героїчну епопею цих незломних і вірних заповітам батьків Панчуків . . .

* *

Дня 26 квітня дітройтська громада під патронатом Української Федерації стейту Мішіґен небувало святочно і щиро прощала адв. І. Панчука, який на стало переходить до Battle Creek, Mich. Прощав його заступник губернатора стейту Мішіґен, особистий представник самого губернатора, радні міста Дітройту й представники центральних американських інституцій. Рівночасно все організоване українське громадянство надзвичайно щиро і тепло прощали свого незаступного провідника. Біля 400 осіб заповняло простору залю з гарно уставленими столами. На дорогу, крім інших дарунків, дали йому прекрасний бюст Шевченка.

РОСІЙСЬКО-АМЕРИКАНСЬКА ДРУЖБА

(Закінчення зі стор. 2)

будь-якої інтервенції, а цар Александер II заявив: „те, що я зробив, не зробив я з любови до Америки, а лише до Росії".

Тож коли 1863 р. під впливом польських кругів і ірляндських католиків американське громадянство домагається інтервенції в користь польських повстанців, американський уряд, на чолі з президентом Лінкольном, відмовляється від цього. А на двократні звернення Франції, щоб Америка бодай прилучилася до дипломатичної інтервенції в користь Польщі, Америка недвозначно дала пізнати, що вона є за неподільною і могучою Росією.

Америка в засаді не змінила свойого становища навіть з приходом до влади большевиків. Большевики про це знали, розраховували на це і використали це. У травні 1918 р. Ленін заявив, що „росте неминучий конфлікт між Японією і Америкою, за володіння Пацифіком і його берегами і цей конфлікт стримає японський імперіялізм від Росії". Американські війська окупують Сибір і Владивосток лише тому, щоб контролювати і стримати японські апетити, а відкликавши свої війська, на конференції у Вашингтоні в 1922 р. Америка в категоричній формі зажадала виходу японських військ, що й сталося. Америка до 1922 року відмовлялася визнати балтійські держави, а визнаючи їх американський комісар Янг зазначив, що „ті країни в слушний час стануть знову інтегральною частиною Росії, а поки той час прийде, нехай вони устабілізуються". Відносно Польщі Америка відступила від своєї лінії і згодилася на ослаблення Росії, а зробила це, як твердить польська історіографія, під натиском подій, які відбувалися у краю в часі війни, й обіцянок Росії і Німеччини відновити Польщу, а які знову діяли під натиском збройного польського націоналізму.

У 1933 році, в критичній хвилі для большевицької Росії, коли Японія опановує Манджурію, Америка визнає большевицьку Росію.

Насувається питання, чи історичні взаємини між Росією і Америкою будуть розвиватися далі по тій самій лінії? Чи є в державному інтересі Америки продовжувати ті взаємини по знищенню мілітарної сили Німеччини і Японії?

Відповідь на ці питання вже ясна. Америка з 1943 року стала на зворотнуму пункті у відношенні до Росії. Німеччина і Японія, у відношенні до Америки, зайняли те саме становище, що колись Англія, себто з ворогів перейшли на союзників, а місце ворогів зайняла Росія і Китай.

Росія тепер могутній ворог у запіллі американських приятелів в Европі, а в Азії — через північний Пацифік і полярні простори — безпосередній ворожий сусід Америки.

Якщо нема мілітарної потуги Німеччини і Японії, логічно і згідно з інтересом Америки непотрібно й могутньої Росії.

Бути членом Українського Народного Союзу, значить належати до такої української організації, яка об'єднала в Америці й Канаді найсвідоміші українські сили в одну ідейну спільноту та поставила її на службу нашим країнам та нашому поневоленому українському народові!

ВІДГУКИ ДНЯ

ЛІТЕРАТУРНИЙ ЯРМАРОК

(майже „рецензія")

Літературний Ярмарок у Ню Йорку. І то вже третій з ґерґи!..

Спершу дивувалися люди: Невже ж пішла література на торговицю?!.

Трохи так, а трохи ні, Дорогі Земляки. Бо подумайте! Має вона сидіти, а тоґніше — лежати на полицях у наших Сурмаркоґоверлях до судного дня, або що ґірше — ниділи манускриптами по запорошених кутах літераторських хиж, то нехай іде між людей, бодай як живе слово. Може навґить публіку не тільки слухати, але й ґитати, а хто зна, ґи за цим і — купувати книжку.

Бо в нас із книжкою слабувато — як кажуть вихуділі видавці.

А я кажу: Попсували нашого ґитаґа американські антикварні.

Станеш біля виложених книжок і оґі з дива виряґуєш: оправлена в полотно, 500 сторін друку — 15 центів, неоправлена — 10, а на давн-тавні, то й по 5.

Люди порівнюють ціни з нашими книжками і не купують . . . ні одних, ні других.

Тільки дехто подумає, що та американська книжка коштувала кілька років тому два і три доляри. Тепер вона по 15 і по 10 центів, бо це з бібліотеки якогось небіжґика, а спадкоємці продали її на вагу, залишивши собі тільки книжки, оправлені в шкіру та з золотими витисками.

В нас, покищо, ще люди книжок на вагу не продають, бо раз — шанують книжку, два — нема бібліотек. Навіть по Народних Домах не було б що й на таґки набрати.

Додаймо до того, що й концерти, співоґі ґи музиґні, не дуже терплять від натовпу публіки.

Ось тому в нас Літературний Ярмарок, і то — як я вже сказав — третій з ґерґи, і то — один з кращих.

Аранжери набралися досвіту . . .

1. Склали коротшу програму.

2. Подбали за більшу різноманітність.

3. Заґали тільки з півгодинним опізненням.

Були б і скінґили „в сам раз", якби публіка не захотіла за доляра — дводолярової програми і не змушувала виконавців до „добавків".

Другим разом повинні аранжери „ярмарків" з цим рахуватися. Приблизно так: три сольові пісні — 10 хвилин, три добавки — 10 хвилин, разом тоґка — 20 хвилин. Автори ґитаних Творів: ґитання — 10 хвилин, виходження на виклик — 5, разом — 15 хвилин. При перервах: 10 хвилин, на докінґення розмов у кріслах 5, разом — 15 хвилин.

На останньому Ярмарку публіка з приємністю ствердила, що програма була добра, на злість традиції коротка, а коли б ґитане видрукувати, а ґране ґи співане „набрати на рекорди", то в першім випадку вийшов би цікавий журнал, а в другім добрі платівки (на радість радіопрограмам і власникам патефонів!).

Тільки фіналу бракувало.

Не мав його „Пікнік", що йшов на кінці програми, а заповідаґ, хоґби й найкращий не в силі сам його створити.

Публіки було багато більше, як на двох перших, бо люди врешті наоґно переконалися, що на літературних ярмарках ніхто не продає книжок.

Коли це перекажуть тим, що не прийшли, то за рікдва буде повна заля.

Галактіон Чіпка

Зі Спорту

Український Спортовий Клюб в Ню Йорку — чемпіон Національної Ліґи копаного м'яча на сезон 1952/53

ПРОФЕСІОНАЛИ ЗАПРОШУЮТЬ УСК ДО СВОЄЇ ЛІҐИ!!!

СПЛАТА ДОВГУ

Як „порядний" звітувач УСК-у перегляну коротко попередні гри, про які я не мав часу звітувати. Я думаю, що цікаво знати все про діяльність . . . чемпіона.

УСК Ню Йорк — Йонкерс Амерікенс 2:1 (2:1)

За мистецтво Нац. Ліґи. Заслужена перемога УСК-у. Вислід занизький. Ворота: 36 хв Е. Арндт і 38 хв Р. Павлюк. Глядачів: 300. (1 березня 1953).

УСК Ню Йорк — Ню Ворлд Клаб 4:5 після продовження

За чашу стейту Ню Йорк. УСК без Е. Голюка і Е. Арндта. Н. В. Клаб — це кількакратний мистець „Ню Йорк Істерн Дистрікт Саккер Ліґ". УСК „просиджує" другу половину під воротами Клабу і вирівнює на 4:4. Програє в третій хвилині продовження. Ворота: Роман „Вельо" Павлюк 3 („гат трік") і Юрій Голюка. (13 березня 1953).

УСК Ню Йорк — Деніш АК 1:1 (1:1)

За чашу Нац. Ліґи: точковою системою. Не було О. Банаха, Е. Арндта, Р. Павлюка. УСК грав свіжо. Данці скорі й тверді. Ю. Цьолка успішно заступав на воротах К. Гевко. Ворота: Ю. Голюка. Глядачів: 300. (29 березня 1953).

Патерсон Доверс — УСК Ню Йорк 4:3 (3:3)

Товариські змагання під зливним дощем. УСК програв ці тренінгові змагання, щоб дати якунебудь „сатисфакцію" усуненому з „трону" мистцеві. Ворота: Е. Голюка 2 і О. Банах. (12 квітня 1953).

УСК Ню Йорк — Литовський СК 6:3 (3:2)

Товариські змагання з литовцями із ліґи „великих дванадцятьох" — оберліґи Німецько - Амер. Футбольного Союза. Гра на невисокому рівні, але цікава. Омелян Банах дав глядачеві емоційні моменти своїми стрілами, здобуваючи четверо воріт. „Решта": Ю. Голюка і Ю. Колодій. (26 квітня 1953).

ФІНАЛ ПІСЛЯ ФІНАЛУ

УСК Ню Йорк — Ґйоа СК (1:1 (0:0)

УСК: Ворота — Юрій Цьолко. Оборона: Мирослав Шміґель, Роман Підгорецький. Поміч: Олег Чайківський, Василь Сєрант, Адріян Лапичак. Напад: Мирослав Вітюк, Євген Голюка, Роман Павлюк, Омелян Банах, Юрій Колодій, (Ігор Маланчук, Юрій Голюка). Воротар в резерві: Корнель Гевко. Відсутні: Д-р Осип Кравченюк, Євген Арндт. Менажер: Олесь Білан.

Факти: Ворота здобув О. Банах. УСК ремісував із кандидатом на віце-чемпіона. Це все про „факти". В „шкрабанні" про ці змагання із 3 травня ц. р. відступаю від „традиції". Багато причин „чому". Одна: УСК вже перед цими змаганнями був мистцем!

Не можу однак не згадати духового піднесення на грищі, що природньо приходить з таким здобутком, як здобуття мистецтва Нац. Ліґи. Десь біля години 3:30 попол. перед глядачами (біля 500) вибіг УСК і „старокраєвим" звичаєм привітався трикратним „Слава!". Після цього дружину вітали від Проводу УСК-у голова п. І. Петраш та містоголова п. Ф. Кухарчук. Останній вручив капітанові М. Шміґлеві букет чудових рож. Хто як хто, а наші жінки пам'ятають про УСК. Від Об'єднання Українських Жіночих Організацій Америки вручили китицю квітів і вітали п-і І. Голюкова і п-і І. Панасюкова. Далі „офіційний" фотограф робив знимку, а декілька аматорів (включно з автором цих рядків) і собі „псували" фільм. Після цього вже почалася гра.

КОМЕНТАР І ТРОХИ ЧИСЕЛ ....

Я не буду тепер розписуватися про здобуття УСК-ом мистецтва Нац. Ліґи. Я вже роблю серійку статтей про УСК і найбільша з них буде присвячена сезонові 1952/53. Хочу пригадати, що в сезоні 1950/51 УСК вже був близько біля „трону". Він здобув віце-мистецтво. Навіть, коли б УСК був здобув тоді мистецтво, то воно не було б таким святковим явищем, яким є здобуття першого місця в цьому сезоні. На мою думку, причина слідуюча: тоді „справи" з дружиною стояли краще і кожний приписував її можливість бути мистцем. Здобуття мистецтва в цьому сезоні й сьогоднішньою дружиною прийшло більш несподівано, коли брати під увагу матеріяльні труднощі, переорганізування дружини і сильну конкуренцію з боку Польонії ПААК і Патерсон Доверс.

Ню Йорк є найгустішим і найсильнішим центром американського копаного м'яча. Національна Ліґа стоїть „силою" на третьому місці після професіоналів і оберліґи Нім.-Амер. Футб. Союза. Щойно коли знається ці факти, можна правдиво оцінити здобуття УСК-ом мистецтва Нац. Ліґи.

УСК Ню Йорк — найстарше українське спортове товариство в Америці — є покищо перший в укрїнсько-американському спорті, що досягнув такого успіху!!!

ТАБЕЛЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЛІҐИ З ДНЯ 3-го ТРАВНЯ 1953

Місце	Дружина	Гри	Вигр.	Рем.	Прог.	Вор.	Точки
1.	УСК Ню Йорк	18	11	5	2	51:24	27:9
2.	Польонія ПААК	17	9	5	3	48:22	23:11
3.	Ґйоа СК	17	9	4	4	36:26	22:12
4.	Патерсон Доверс	16	9	3	4	43:32	21:11
5.	Йонкерс Амерікенс	18	8	5	5	37:35	21:15
6.	Деніш АК	18	6	5	7	38:27	17:19
7.	Прага АФК	17	6	3	8	27:45	15:19
8.	Варшава ФК	18	5	3	10	26:46	13:23
9.	Свідіш АК	17	5	1	11	26:40	11:23
10.	Бріджпорт Св. АК	18	0	4	14	16:53	4:32

ЗМАГУНИ УСК-у

Змагун	Скількість мист. змаг.	Скількість зд. воріт у мист. змаг.
Арндт Е.	8	7
Банах О.	3	2
Вітюк М.	15	1
Гевко К.	1	
Голюка Е.	18	16
Голюка Ю.	8	
Гринішак Р.	4	
Драпак	2	
Клоків М.	2	
Кравченюк О., Д-р	12	
Колодій Ю.	14	6
Лапичак А.	10	
Маланчук І.	12	3
Маркевич	1	
Очеретко А., Д-р	4	
Павлюк В.	10	2
Павлюк Р.	8	10
Підгорецький Р.	16	3
Посмітюх О.	5	
Поритко	1	
Сікеринич В.	3	
Сєрант В.	18	
Цьолко Ю.	17	
Шміґель М.	18	
Чайківський О.	14	

У.С.К. до „Амерікен Саккер .... Ліґ"?

Ерно Шворц, бізнесовий менажер професійної і найсильнішої в Америці ліґи копаного м'яча звернувся до Проводу УСК-у перейти до цієї ліґи! Я відмовляюся тепер від коментаря, бо не знаю всіх фактів, але самий факт цей свідчить про повагу УСК-у в футбольних кругах.

Мистець на пробі . . .

Як знають всі „фанатики" футболу, на наступну неділю, 10 травня, буде грати в Ню Йорку славний ІФЦ Нюрнберґ з Німеччини проти Збірної Нім.-Амер. Союзу. Здавалося б, інші гри будуть відкликані в цей день. Але Національна Ліґа назначила всі гри! УСК має грати в Брукліні (год. 3:30) проти Деніш АК за чашу Нац. Ліґи. Коли б УСК не з'явився до змагань, то одержить високу грошеву кару, а змагуни будуть дискваліфіковані. Ліґа також не погодилася, щоб УСК віддав точки. Тепер до основних змагунів: Ви може думаєте, що цим разом й без Вас обійдеться. Але як це буде виглядати, коли новоспечений мистець програє 5:0 або навіть 10:0?! А тепер для тих, що казатимуть: „А, ми переходимо до Американської Ліґи й нехай Нац. Ліґа карає нас." Перше: ще не знати як буде з Амер. Лігою; друге: Ерно Шворц рішуче заявив, що прийме УСК тільки тоді, коли він буде „чистий" в Нац. Лізі. В імені симпатиків дозволю собі звернутися прямо до змагунів: зважте ці факти й ми певні, що Ви будете на площі проти данців. Нагода побачити Нюрнберґ ще буде, коли він гратиме проти англійського Ліверпулю.

Роман Лисняк

ЖУРНАЛ „КОЛЛІЄР'С ВІКЛІ" ДВОТИЖНЕВИКОМ

Ню Йорк.—„Коллієр'с Маґазін", що появлявся від 1888 р. як тижневик, переміняється від 7 серпня на двотижневик, як це подають до відома читачів його власники. Голова накладні Кларенс Е. Ставч, виявив, що підприємство потерпіло фінансові втрати, одначе не подав подробиць. На пресовій конференції він сказав, що вплив телевізії на читачів двотижневиків не такий помітний, як на читачів тижневиків. Тому, що „Коллієр'с Маґазін" поміщував багато картин з поточних подій, телевізія пошкодила образковому видавництву, притягаючи частину публіки до своїх образків. Двотижневик Коллієр'с буде охоплювати 112 сторінок і буде мати ґарантований тираж з 3,500,000 примірників в останньому чвертьріччі поточного року.

ВІДКРИЛИ ПОЛІЦИСТА-КОМУНІСТА

Ню Йорк. — Після довгих розшуків стверджено, що поліцист Маєр Рубінстейн з станиці при Сімсон Стріт, був членом комуністичної партії в 1937 р. і тоді сповняв обов'язки виховного директора в червоній ячейці в департаменті доброчинности в Брукліні. Це стверджено на департаментовім суді в головній квартирі поліції. Рубінстейн вступив до поліції в 1924 р.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

БАЛТІМОР, МД.—Бр. Преся. Тройці відділ 320 повідомляє, що звичайні місячні збори відбудуться в неділю, 10. травня, точно в год. 2. по полудні, в У. Н. Домі, 3101 O'Donnell St. На попередніх місячних сходинах ухвалено, що кожний дорослий член нашого відділу має зложити $1 на писанку для залишенців. Кінець збірки близький просимо зложити жертву. В порозумінні зі сусідними відділами плянуємо зорганізувати більшу прогульку на відкриття Союзівки, що відбудеться 4-5 липня ц.р. Хто має намір їхати просимо зголоситися до секретаря: п. John Malko, 1012 South Bouldin St., Baltimore, 24, Md. Tel. OR. 6475 — Д. Пісецький, предс.; І. Малко, секр.

ПОДЯКА

При нещасливому випадкові на праці трагічно згинув
ПАНАС ХАРЧЕНКО
наш дорогий Муж, Батько, Син і Брат. Це принесло нам невимовний жаль і смуток.

Висловлюємо подяку всім, що спричинилися до злагіднення нашого душевного болю і тим, що взяли участь у похороні.

Спи тихо, тихо... Вже ніколи не повернешся до дорогої України за якою так тужив.

Хай земля Вашінгтона буде Тобі легкою.

В тяжкому горю:
ДРУЖИНА, ДІТИ, БАТЬКО, СЕСТРА.

З великим сумом повідомляємо, що дня 26. квітня 1953 р., о год. 6. веч. в Shinhopple, N. Y., після довгої і важкої недуги, заснотрена Найсв. Тайнами на 62. р. життя упокоїлася у Бозі Найдорожча Дружина, Мати і Бабуся

АНАСТАЗІЯ ХОМАНЧУК,
з дому ЧЕРЕВАШКО.

Покійна ур. в Ходорківцях, пов. Вібрка, Галичина. Похорон відбувся в середу, 29. квітня 1953 р. в місцевості Downsville, N. Y. Нехай їй чужа земля буде їй легкою.
Покійна залишила прибитих в горю
Мужа Осипа, дочку Катрю, 2-ох синів Миколу й Івана, 2-ві невістки Наталю і Агнесу, зятя Дмитра і внуків.

ТАРЗАН, ч. 3065. Нормованасила

„Слони"!, гукнув настрашений араб. „Вони прорвалися через паркан і розвалюють село! Рятуймо втечею наше життя!"

„Зв'яжіть його", наказував Тарзан, „і поставте варту біля нього. Коли знайдемо Нельсона, візьмемо його так-ож".

„Тантор не перестане", передбачував Тарзан, „поки село Гассана, торгівця невільниками, не буде знищене".